

Endoskopi Hemşiresinin Sorumlulukları

Canan KARADENİZ

Özel Mesa Hastanesi, Ankara

Canan KARADENİZ

Endoskopi hemşireliği, teknik gelişmelere ve hekimlerin ihtisaslarına paralel olarak, endoskopist ile birlikte çalışmak üzere yüksek standartta bakım ve yardım görevlerini kapsayan bir disiplin olarak gelişmiştir.

Endoskopi hemşirelerinin görev kapsamı ülkeden ülkeye değişiklik gösterir.

Bazı ülkelerde endoskopi hemşireliği alanı sadece gastrointestinal endoskopiye değil, aynı zamanda göğüs hastalıkları, üroloji, cerrahi, jinekoloji gibi alanları da kapsar.

Gastroenterolojide ise hemşirelerin görev tanımı sadece endoskopi ile sınırlı olmayıp, Stoma bakı-

mı, PEG, beslenme, IBD [İnflamatuvar barsak hastalığı], gastroenterolojide ayaklı ve yataklı tedavi gibi alanlarda kapsar.

Endoskopi Hemşiresi;

- Endoskopik tanı ve tedavi sürecindeki hastalara en uygun bakım ve tedaviyi sunarak yaşam kalitelerini artırma amacı güden uzman hemşiredir.

- Etik ve mesleki davranış kurallarını gözeterek hastanın gereksinimlerini her şeyin üstünde tutan multidisipliner bir sağlık bakım ekibinin üyesi olarak hareket eder.

- Endoskopi hemşiresi, bireysel ve bütüncül hasta bakımı sunmakla görevlidir.

- Önleme, tarama, eğitim ve destek odaklı sağlık eğitimi, endoskopi hemşiresinin rolünün ayrılmaz bir parçasını oluşturmaktadır.

- Endoskopi hemşiresi, kanıta dayalı uygulama gerçekleştirmek üzere sürekli eğitim alarak bilgisini güncellemek durumundadır.

- Endoskopi hemşiresi eylemlerinden sorumlu bir profesyoneldir.

- Endoskopi hemşiresi multidisipliner bir ekibin üyesi olup, bu ekip içerisinde hasta vekili sıfatıyla hareket eder.

Vasıf ve Beceriler

Beceriler	Temel
Vasıf	Formal eğitim ve öğretim sonrasında kalifiye hemşire.
İstihdam	Kalifiye hemşire, temel hemşirelik eğitimi sonrasında endoskopi alanında çalışabilir. Genel hemşirelik alanında en az bir yıl deneyim kazanması tavsiye edilmektedir.
İstihdam ile ilgili Temel Beceriler	Endoskopi hemşireleri yüksek düzey teknik becerilere sahip olmalıdır. Göreve yeni başlayanlar, kompleks teknik görevleri anlama ve üstlenme becerisine sahip olmalıdır.
İstihdam ile ilgili	Endoskopi hemşireliği, hastalarla kısa süreli, ancak yoğun temas ile karakterize edilir.
Sosyal (iletişimsel)	Endoskopi hemşireleri devamlı hareket halinde çalışır, dolayısıyla;

Vasıf ve Beceriler

Beceriler	Temel
Beceriler	- Bağımsız veya multidisipliner ekip içerisinde çalışma, - İleri düzey iletişim ve organizasyon becerisine sahip olmalıdır.
Endoskopi Hemşireliği	Endoskopi alanında uzman hemşirelik için; -Temel hemşirelik eğitimi sonrasında en az bir yıllık mesleki deneyim. -Endoskopi alanında en az 6 aylık deneyim.

BİLGİ VE SORUMLULUKLAR

- Holistik (bütüncül) hasta bakımı,
- Tanı ve tedavi sürecinde teknik destek sunma,
- Endoskoplann bakımı,
- Endoskoplann sterilizasyonu dahil, hijyen ve enfeksiyonu kontrol ve önleme,
- Dokümantasyon ve kayıt tutma,
- Organizasyon ve klinik yönetimi,
- Sağlık ve güvenlik,
- Yasal ve etik konular,
- Araştırma,
- Hasta ve bakıcılara yönelik sağlık ve hastalık eğitimi,
- Personel eğitimi,
- Kalite kontrol.

Ayrıntılı Bilgi, Görev ve Sorumluluklar	Bilgi	Uygulama
Temel Bilgi	Endoskopik tanı ve tedavi prosedürleri ile ilgili olarak anatomi, fizyoloji, patofizyoloji.	Endikasyon, performans, riskler ve komplikasyonlar dahil endoskopi prosedürünün eksiksiz bilinmesi, incelenen organların normal ve normal dışı yapı ve işlevlerinin ayırt edilmesi.
Endoskopide Holistik Hasta Bakımı	Endoskopik prosedürler için geçerli bakım prosesi.	Bireysel problemlerin değerlendirilmesi, tespiti, Endoskopi uygulanan hastalara uygun bakımın planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi Endoskopi uygulanan her hasta için uygulama öncesinde, sırasında ve sonrasında en uygun bakımın sağlanması.
	Endoskopi alanında uygulama standartları.	Hastanın endoskopik tanı veya tedavi için fiziksel olarak hazırlanması, hastaya uygulama sırasında ve sonrasında bakım sağlama.
	Farmakoloji, IV tedavi, anesteziyoloji, resüsitasyon	Hastanın uygulama öncesinde, sırasında ve sonrasındaki hayati belirtilerinin izlenmesi ve sedasyona verdiği tepkinin değerlendirilmesi. Endoskopi uygulamasına bağlı muhtemel ve fiziki komplikasyonların tespiti.
	Tanı ve tedavi endoskopisi gerektiren şartlara özgü sağlık eğitimi ve hastalık prosesleri.	Acil durumda uygun müdahalede bulunma. Hastaya tedavi sonrası bakım konusunda bilgi, eğitim ve danışmanlık.
	Psikoloji	Endoskopi uygulaması öncesinde, sırasında ve sonrasında psikolojik destek sağlamak.
Teknik Destek	Endoskoplann ve endoskopi aksesuarlarının yapısı, işlevi ve kullanımı hakkında bilgi, prosedürlerin eksiksiz öğrenilmesi.	Endoskop ve ekipmanın hazırlanması, taşınması, kullanım sırasında fonksiyon testi yapılması ve arıza giderme.
	Amaç, endikasyonlar, kontrendikasyonlar, performans, riskler ve komplikasyonlar dahil olmak üzere tanı ve tedaviye ilişkin tüm endoskopi prosedürlerinin bilinmesi.	Tanı ve tedavi sürecinde teknik destek sağlama.

Ayrıntılı Bilgi, Görev ve Sorumluluklar	Bilgi	Uygulama
Endoskoplarn Bakımı	Endoskoplarn yapısı, işlevi, kullanımı, muhtemel anza ve tehlikeleri hakkında bilgi. Endoskopik aletler ile ilgili rehber, yönetmelik, kanun ve imalatçı talimatları hakkında bilgi.	Alet bakımı ile ilgili beceriler Endoskoplarn bakımı ve muhafazası. Endoskopi aletlerinin rehber, yönetmelik, kanun ve imalatçı talimatlarına uygun şekilde bakımı, muhafazası, kullanımı.
Hijyen ve Enfeksiyon Kontrolü	Özellikle; -Endoskopik aletlerin kompleks yapısı, -Kullanılan yöntem ve ajanları dikkate alan sterilizasyon ilkeleri. Endoskopide enfeksiyon riskleri, Endoskopide enfeksiyon bulaşması, Aletlerin temizlenmesi / sterilizasyonu sırasında personel ve hastalara yönelik muhtemel riskler.	Endoskopi aletlerinin temizliği ve sterilizasyonu. Personel, hasta ve çevre ile ilgili koruma tedbirleri.
Dokümantasyon ve Kayıt Tutma	Endoskopi prosedürlerinde uygulanan bakım prosesi. Dokümantasyonla ilgili kanuni şartlar farklı dokümantasyon format ve sistemleri.	<u>Hasta dokümantasyonu:</u> Hasta faaliyetlerinin ve bireysel hasta bakımının doğru şekilde dokümantasyonu ve kaydedilmesi. <u>Ekipman dokümantasyonu:</u> Kullanım, sterilizasyon, bakım ve izlenebilirliğin doğru şekilde dokümantasyonu ve kaydedilmesi. <u>Departman dokümantasyonu:</u> Departman denetiminin doğru dokümantasyonunda yer alma.
Organizasyon, Klinik Yönetimi	Endoskopiye özgü klinik yönetiminin temel ilkeleri. Endoskopi ile ilgili mesleki sorumluluk.	Verilen işle ilgili zaman yönetimi, planlama prosedürleri, klinik önceliklerin belirlenmesi. Doğru inisiyatif kullanımı. Yerel, ulusal ve meslek kuruluşları tarafından konan kalite standartlarına uyma. Eğitim, öğretim ve deneyim çerçevesinde çalışma.
Mesleki Gelişim	Endoskopi, genel hemşirelik ve sağlık bakımı alanında sürekli gelişim.	Uygulamada klinik olarak etkin kalma.
Sağlık ve Güvenlik	Endoskopi alanında hastalara ve personele yönelik sağlık ve güvenlik konuları. (Kimyasal, Ergonomi, Lateks, Radyoloji, Elektrik/Diyatermi, Lifting, Tehlikeli Maddeler, vs.)	Hastaları, kendini ve ekibin diğer üyelerini muhtemel tehlikelere karşı korumak için gerekli tedbirlerin alınması.
Yasal, Etik Konular	Etik, mesleki standartlar genel hemşirelik ve endoskopi hemşireliği ile ilgili kanun ve yönetmelikler.	Yasal ve etik sınırlar içerisinde hasta bakımı sağlama. Hemşirelik ilkelerine uygun hareket etme.
Araştırma	Veri toplama, dokümantasyon, analiz, yorumlama, yayınların değerlendirilmesi.	Kanıt dayalı uygulama yürütme. Mesleki standartları koruma ve değerlendirme. Klinik araştırmalara katılma (deney çalışması, yeni cihazların test edilmesi, bakım ve tedavi etkinliğinin değerlendirilmesi).
Personel Eğitimi	Temel pedagoji, öğrenme ve öğretme yöntemleri.	Sürekli eğitimle klinik becerilerin korunması. Yeni personelin endoskopi ortamında eğitilmesi ve yetiştirilmesi.
Hasta ve Bakıcıların Sağlık ve Hastalık Konusunda Eğitimi	Sağlık eğitimi ilkeleri, endoskopi gerektiren durumlara ilgili hastalık prosesi.	Hastalara, hasta yakını ve ailelerine, sağlık görevlilerine uygun sağlık ve hastalık eğitiminin verilmesi.